

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 19. december 2023
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Helene Fussing Clausen
Sagsnr.: 2023-09621
Dok.: 3062869

Besvarelse af spørgsmål nr. 368 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 368 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. november 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Lars-Christian Brask (LA).

Peter Hummelgaard

/

Camilla Hellesø Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 368 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Hvad er ministerens holdning til, at man med det reviderede produktansvarsdirektiv bryder med et grundlæggende princip i juraen omkring, at man skal kunne bevise, at der er årsagssammenhæng mellem et produkt og et tab?”

Svar:

Justitsministeriet kan indledningsvist om baggrunden for fremsættelsen af Kommissionens forslag af 28. september 2022 til direktiv om produktansvar henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 367 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Justitsministeriet kan derudover oplyse, at det fremgår af artikel 1 i det gældende produktansvarsdirektiv, jf. Rådets direktiv af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelse om produktansvar, at en producent er ansvarlig for skade, der forårsages af en defekt ved hans produkt. Det påhviler skadelidte at føre bevis for skaden, defekten og årsagsforbindelsen mellem defekten og skaden, jf. direktivets artikel 4.

Der lægges med Kommissionens forslag op til at videreføre det objektive ansvar for skader forvoldt af defekte produkter, som følger af det gældende direktiv. Det fremgår i den forbindelse af artikel 9(1) i Kommissionens forslag, at sagsøgeren skal bevise, at produktet er defekt, den lidte skade og årsagssammenhængen mellem defekten og skaden.

Endvidere lægges der med Kommissionens forslag op til at indføre en række formodningsregler. Det betyder, at det i visse tilfælde vil skulle antages, at et produkt er defekt, eller at der er årsagssammenhæng mellem defekten og skaden, eller begge dele, såfremt visse betingelser er opfyldt. Det følger således bl.a. af forslaget artikel 9(2)(b), at et produkt antages at være defekt, hvis sagsøgeren godtgør, at produktet ikke opfylder de obligatoriske sikkerhedskrav, der er fastsat i EU-retten eller national ret, og som har til formål at beskytte mod risikoen for den skade, der er sket. Derudover følger det af direktivforslagets artikel 9(4), at det i visse tilfælde vil skulle antages, at et produkt er defekt, eller at der er årsagssammenhæng mellem defekten og skaden, eller begge dele, hvis en skadelidt står over for uforholdsmæssigt store vanskeligheder med at bevise dette på grund af teknisk eller

videnskabelig kompleksitet. I henhold til forslaget artikel 9(5) skal sagsøgte have adgang til at afkræfte formodningerne.

Det bemærkes i den forbindelse, at der også findes formodningsregler i anden lovgivning, f.eks. købeloven. Det følger således bl.a. af købelovens § 77 a, stk. 2, som omhandler mangelsvurderingen i visse forbruger køb, at hvis en mangel viser sig inden 1 år efter levering, formodes manglen at have været til stede ved leveringen, medmindre denne formodning er uforenelig med salgsgenstandens eller manglens art. Når en køber har løftet denne bevisbyrde, er det som udgangspunkt sælgeren, der har bevisbyrden for, at den påviste mangel ikke forelå på leveringstidspunktet.

Formålet med formodningsreglerne i forslaget til produktansvarsdirektivet er at gøre det lettere for en skadelidt at løfte bevisbyrden for, at en produktskade er omfattet af direktivet. Det vil navnlig være aktuelt i komplekse sager, f.eks. hvor skaden er forvoldt af produkter baseret på kunstig intelligens, og hvor det som følge af produktets kompleksitet kan være uforholdsmæssigt vanskeligt for forbrugeren at løfte bevisbyrden for, at et produkt er defekt, og at dét er årsagen til en skade.